

Een palet van onderwerpen

Ton Kallenberg

Jac. P. Thijssen College

Dit tweede nummer van het Tijdschrift voor Hoger Onderwijs van 2021 verschijnt mooi op tijd en vlak voor de zomer. Een zomer waarin we weer langzaam uit de coronapandemie kunnen komen, en dat zicht biedt op mogelijkheden om zo ‘gewoon’ mogelijk aan het nieuwe collegejaar te beginnen. Hoe ‘gewoon’ het hoger onderwijs weer de draad zal oppakken, moet nog blijken. Het zou interessant zijn wanneer we de kennis die is opgedaan met onderwijs in coronatijd snel met u kunnen delen. Er zijn natuurlijk talloze onderwerpen waarmee wij hebben geëxperimenteerd, zoals hybride vormen van onderwijs en online vormen van onderwijs. En ook zijn er allerlei effecten waar te nemen: effecten in de studievoortgang, en ook effecten in het sociaal-emotionele welzijn van de studenten, enzovoorts. Wij nodigen u uit om uw ervaringen en onderzoeken op dit vlak met ons te delen.

In dit nummer treft u artikelen aan met een verschillende invalshoek. Het biedt u een palet van verschillende onderwerpen die op dit moment in het hoger onderwijs actueel zijn.

In het eerste artikel brengen **Wellner, Daas & Griffioen** de conferenties en congressen in kaart als leeromgeving. In het algemeen zeggen medewerkers en studenten in het hoger onderwijs dat zij veel leren van congresdeelname, maar die leerervaringen blijken nauwelijks systematisch in kaart te zijn gebracht. Wellner et al doen hiertoe een aanzet en maken daarbij onderscheid tussen junior en senior medewerkers. De resultaten van dit onderzoek dragen bij in het benutten van congressen als professionaliseringsvorm.

Vercouteren bespreekt vervolgens het boek ‘Tussen toets en bestuur: de positie van de examencommissie in het Hoger Onderwijs’ van Zoontjes en Van Berkel. Het boek behandelt de positie en de bevoegdheden van de examencommissie binnen instellingen voor hoger onderwijs en gaat in op de verschillende taken van de examencommissie. Volgens Vercouteren is het boek verplichte “kost” voor iedereen die met regelgeving rond toetsing en examinering te maken heeft.

In het derde artikel van de hand van **Janssen, Verkoeijen, Heijltjes, & Van Gog** beantwoorden de auteurs de vraag hoe docenten kunnen worden toegerust met de kennis en vaardigheden die benodigd zijn voor het onderwijzen van essentieel aspecten van kritisch denken, namelijk het vermogen om biases in redeneringen en besluitvorming te vermijden. Het vertrekpunt van de redenering is dat hiervoor tot nu toe te weinig aan-

dacht voor is (ondanks dat het nationaal en internationaal wordt gezien als centraal doel voor hoger onderwijs). In het artikel wordt onder meer in gegaan op de vormen van ondersteuning die docenten kunnen helpen op dit vlak.

Verhoeff & Guérin doen verslag van een voorstudie naar de soorten en maten van participatie door studenten en de mogelijkheden tot versterking. De conclusie uit de theoretische verkenning is dat drie vormen van participatie, *being heard*, *collaboration* en *leadership*, gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van een leer- en werkomgeving waarin op basis van openheid, respect, gelijkwaardigheid en wederkerigheid gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt genomen voor de ontwikkeling van de leergemeenschap en van de hogeschool als geheel.

Het vijfde artikel in dit nummer van de hand van **Grunefeld** is een bespreking van het proefschrift van de auteur dat handelt over de Utrechtse leergang voor senior docenten over het leiden van onderwijsvernieuwingen. In dit proefschrift is onderzocht of en hoe zo'n leergang onderwijsleiders ondersteunt bij het ontwikkelen van hun expertise in het leiden van onderwijsveranderingen.

Het laatste artikel is van de hand van **Christis**, waarin hij de stelling verdedigt dat we afscheid moeten nemen van het onderscheid tussen fundamenteel en praktijkgericht onderzoek, en dat we dat moeten vervangen door het onderscheid tussen twee vormen van praktijkgericht onderzoek. Het is een lezenswaardig artikel waarbij wij de lezers oproepen om ook hun gedachten over dit onderwerp te expliciteren opdat wij in volgende uitgaven hieraan aandacht kunnen besteden.

Wij wensen u veel leesplezier en een goede zomer!

Namens de redactie van het Tijdschrift voor Hoger Onderwijs,

Ton Kallenberg